

французької для іноземців, створені у Франції, теж можуть бути пояснені безперекладним способом, коли дуже вміло проілюстровані приклади вживання відповідних граматичних структур. Однак, на нашу думку, на перших порах вивчення французької мови, при їх поясненні часткове використання рідної мови тільки пришвидшить її вивчення.

На останок, і з власного досвіду в Україні, і зі спостереженням за викладанням наших французьких колег, доведено, що використовувати безперекладні прийоми можливо, бажано і корисно вже на перших заняттях французької мови. Пріоритетно це будуть такі види мовленнєвої діяльності як інструкції (для виконання навчальних завдань), опис та міні-діалоги.

Отже, використання безперекладних прийомів на заняттях з французької мови на всіх рівнях оволодіння нею є одним з основних факторів швидкого та ефективного формування франкомовної комунікативної компетенції.

Список використаних джерел:

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
2. Grégoire M., Kostucki A. (2017) : Grammaire progressive du français avec 200 exercices (A 1.1 débutant complet), CLE International, Paris, 128 p.
3. Grégoire M., Thiévenaz O. (2002) : Grammaire progressive du français avec 500 exercices (niveau intermédiaire), CLE International, Paris, 256 p.
4. Online Etymology Dictionary. – Режим доступу: <https://www.etymonline.com/>
5. Randall S. Virtual and mixed reality – systems and applications: international conference, virtual and mixed reality 2011, held as part of HCI International 2011, Orlando, FL, USA, July 2011, Proceedings, Part II / S. Randall. – USA: Springer, 2011. – 436 p.
6. When Does Immersion in a Virtual Environment Help Students Construct Understanding? [Електронний ресурс] / W. Winn, M. Windschitl, R. Fruland, Y. Lee. – Режим доступу: <http://www.hitl.washington.edu/people/TFurness/courses/inde543/READINGS-03/WINN/winnpaper1.pdf>

Бордунова А.Ю., Дмитренко А.П.

студентки,

Науковий керівник: Січко І.О.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРИРОДНИЧОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Компетентісний підхід – феномен західної освіти 70–80-их рр. минулого століття. Увага до компетентісного підходу пояснюється потребою українських учителів долучитися до процесів гармонізації європейської системи освіти. Враховуючи соціальну місію вчителя, центр суспільної уваги зосереджується на професіоналізмі та компетентності сучасного фахівця й

формує мету самовдосконалення. Від рівня природничої підготовки майбутнього вчителя залежить успішність здійснення соціально-природничої адаптації молодших школярів.

Тому, проблема компетентнісного підходу в процесі природничої підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах модернізації освіти є досить актуальною.

Проблемі компетентнісного підходу в процесі природничої підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах модернізації освіти приділяли увагу такі провідні дослідники професійної початкової освіти: О. Біда, Г. Тарасенко, Л. Хомич, С. Бабій, Л. Коваль, А. Крамаренко, Г. Кузьміна та інші.

В Україні дослідження питань упровадження компетентнісного підходу в освіті систематизовано у працях О. Пометун. Вони охоплюють як загальні питання компетентнісного підходу в освіті стосовно формування ієрархії компетентностей (ключових, галузевих, предметних), так і детальну розробку цих питань для освітніх галузей [4].

Мета статті: з'ясувати сутність поняття «компетентнісний підхід», охарактеризувати компетентнісний підхід до природничої підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах модернізації освіти.

Щоб розібратися в сутності компетентнісного підходу в навчанні та вихованні, перш за все, пропонуємо розглянути поняття «компетентність» як педагогічну категорію. Зазначимо, що єдиного підходу до визначення та розуміння поняття «компетентність» у педагогічній науці ще й досі не існує.

Слово «компетентність» латинського походження й означає «оволодіння знаннями, які дозволяють міркувати над чимось». Уточнення даного поняття у «Педагогічному словнику» дає можливість його розглянути як «... повноважність, повноправність у розв'язанні якоїсь справи; поінформованість, обізнаність, авторитетність» [4].

Під поняттям «природознавча компетентність» слід розуміти особистісне утворення, що характеризує здатність учня розв'язувати доступні соціально й особистісно значущі практичні та пізнавальні проблемні задачі, пов'язані з реальними об'єктами природи у сфері відносин «людина – природа» [3].

Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи до природничої підготовки в умовах модернізації освіти не може здійснюватися без урахування нової навчальної програми «Природознавство».

Програма навчального предмета «Природознавство» розроблена на основі Державного стандарту початкової загальної освіти, її зміст структурований за спіралью-концентричним принципом, який передбачає неперервне розширення і поглиблення знань та повторне вивчення певних тем з метою глибшого проникнення в сутність явищ та процесів відповідно до вікових особливостей дітей.

У 2017 році з'явився проект нового Державного стандарту початкової загальної освіти Нової української школи. Зараз за цим проектом працюють близько 100 українських пілотних шкіл. З 2018 року за новим Державним стандартом початкової освіти навчатимуться усі першокласники.

Якщо розглядати природничу освітню галузь, то варто зазначити, що її метою за новим Державним стандартом початкової загальної освіти нової української школи є формування ціннісних орієнтацій щодо цілісності й різноманітності природи, ефективної, безпечної і природоохоронної поведінки у довкіллі, формування наукового мислення.

Відповідно до нового Державного стандарту сформульовані загальні цілі природничої освітньої галузі. Учень/учениця:

- 1) набуває досвіду дослідження природи;
- 2) виявляє допитливість та отримує радість від пізнання природи;
- 3) усвідомлює цілісність природи і взаємозв'язок її об'єктів і явищ, відповідально діє у природі;
- 4) формує наукове, критичне, дивергентне мислення для розв'язування проблем природничого характеру [5].

Досить важливого значення набуває й те, як замотивувати молодих вчителів до роботи за новим Державним стандартом.

Майбутній учитель початкових класів повинен знати, що навчально-пізнавальний процес у початковій школі базується на компетентнісно-орієнтованих завданнях з використанням сучасних освітніх технологій (розвиток критичного мислення та креативності, проблемний підхід, проектні технології). Учителям варто використовувати місцевий природознавчий та краєзнавчий матеріал, проводити регулярні екскурсії у природу, у краєзнавчий або природничий музей. Важливе значення для емоційно-естетичного сприйняття природи відіграватимуть спостереження за природою, уроки, проведені у формі подорожі [3].

Сучасний навчальний план педагогічних закладів, який відображає зміст професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до природничої підготовки в умовах модернізації освіти передбачає вивчення курсу «Методика навчання освітньої галузі «Природознавство».

Основними завданнями курсу є: забезпечити належний рівень теоретичних знань студентів з методики викладання освітньої галузі «Природознавство»; розвивати практично-методичні вміння; оволодівати вміннями правильно підбирати методи, прийоми та засоби наочності при розробці планів-конспектів уроків природознавства [3].

Вивчаючи даний курс, підготовку майбутніх учителів початкових класів до формування природничих понять у молодших школярів здійснюємо через три етапи: теоретичний, практично-лабораторний, самостійно-творчий.

На першому етапі студенти оволодівають теоретичними знаннями. З метою підвищення результативності навчання у процесі формування теоретичних знань варто проводити проблемні лекційно-дискусійні заняття, цим самим залучати студентів до розв'язання певних педагогічних ситуацій через спілкування з викладачем та одногрупниками. Ефективними формами та методами на теоретичному етапі підготовки можуть бути читання лекцій за опорними конспектами у вигляді текстів, таблиць, схем та ін. Це дає можливість майбутнім фахівцям здобути теоретичні знання з курсу «Методика навчання освітньої галузі «Природознавство».

Практично-лабораторний етап характеризується формуванням готовності майбутніх учителів початкових класів до організації та проведення уроків природознавства. Тематика практичних занять дозволяє їм удосконалити, розширити, закріпити та навчитися творчо відтворювати здобуті теоретичні знання щодо формування природничих понять у молодших школярів. На лабораторних заняттях, майбутні вчителі здійснюють наукове обґрунтування навчальної програми з природознавства та підручників; розробляють календарне планування уроків природознавства; учаться підбирати ефективні методи та засоби наочності, враховуючи тему та мету уроків; розробляють розгорнуті конспекти уроків з природознавства, при цьому вміло виділяють природничі поняття, які будуть формуватися в молодших школярів; у процесі підбору методичного матеріалу до уроків звертають увагу на підібрану інформацію, яка допоможе сформулювати те чи інше природниче поняття; оволодівають знаннями щодо інноваційних підходів викладання природознавства в початковій школі.

Самостійно-творча робота проводиться з метою стимулювання й зацікавленості студентів у результатах навчання та об'єктивної оцінки знань з методики природознавства; здійснюється самоконтроль та перевірка власних знань через виконання завдань у модульному середовищі.

Отже, компетентісно орієнтована підготовка майбутніх фахівців ґрунтується на прояві її унікальності, неповторності, індивідуальному стилі мислення та поведінки. Зрозуміло, що продуктивність дій має глибокі коріння, що сягають у великий обсяг самостійно здійсненої професійної роботи, яка виступає фундаментом особистісного досвіду.

Список використаних джерел:

1. Бабій С. Основні напрями модернізації освіти: тенденції та перспективи / С. Бабій // Вища освіта України. – 2014. – № 1. – С. 28–34.
2. Коваль Л. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи: стан та перспективи розвитку / Л. Коваль // Початкова школа. – 2017. – № 1. – С. 39–42.
3. Кузьміна Г. Формування компетенцій на уроках природознавчого циклу / Г. Кузьміна // Початкова школа. – 2009. – № 14. – С. 3–5.
4. Луговий В. І. Європейська концепція компетентісного підходу у вищій школі та проблеми її реалізації в Україні / В. І. Луговий // Педагогіка і психологія: Науково-теоретичний та інформаційний журнал. – 2009 – № 2 – С. 13–25.
5. Проект нового Державного стандарту початкової загальної освіти. [<http://osvita.ua/school/reform/56580/>] – 2017.